

157.12, KDB:845

Holmvassra

NIVE - V

5596*21.11.69

Arkiv nr.

Til:

Sett:

Eksp:

9824 utregulert

TILLATELSE

FOR

HELGELAND KRAFTLAG A/L

**TIL ERVERV, REGULERING OG OVERFØRING I HOLMVASSDRAGET
I RANA KOMMUNE M. V.**

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON AV 12. SEPTEMBER 1969.)

Ved kongelig resolusjon av 12. september 1969 er bestemt:

- «1. I medhold av ervervsloven av 14. desember 1917 og vassdragsreguleringsloven av samme dag, gis Helgeland Kraftlag A/L tillatelse til erverv, regulering og overføring i Holmvassdraget i Rana kommune, på de vilkår som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 12. september 1969.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement for regulering av Holmvassdraget m. v. i samsvar med utkast inntatt i ovennevnte tilråding som gjeldende inntil videre.
3. De oppstilte vilkår for Helgeland Kraftlags ervervs- og reguleringskonsesjoner av 4. februar 1955 og 17. januar 1958 endres i samsvar med det forslag som er inntatt i samme tilråding.»

Betingelser

for tillatelse for Helgeland Kraftlag A/L til erverv, regulering og overføring i Holmvassdraget m. v.

(Fastsatt ved kgl. res. av 12. september 1969.)

1.

Selskapets styre (direksjon og representantskap) skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid utelukkende bestå av norske statsborgere.

Selskapets aksjer eller parter skal lyde på navn. De kan ikke med rettsvirkning tegnes, erverves eller eies av eller pantsettes til andre enn staten, norske kommuner, norske statsborgere, Norges Bank eller med vedkommende departements godkjennelse andre norske banker eller selskaper. Bestemmelse herom skal påføres aksje- eller partsbrevene. Selskapets kapital skal for den overveiende del eies av kommuner.

Selskapets vedtekter så vel som senere forandringer i disse blir å forelegge vedkommende departement til godkjennelse.

2.

Arbeidet må påbegynnes innen 2 — to — år fra konsesjonens datum, og vannbyggingsarbeidene og reguleringene må fullendes og full drift påbegynnes innen en ytterligere frist av 5 — fem — år.

Driften må ikke uten Kongens samtykke i så lang tid som 3 år kontinuerlig stanses eller kontinuerlig innskrenkes til mindre enn en tredjepart av det i den forløpne tid innsatte, på regelmessig drift beregnede maskineris energi, heri ikke iberegnet hva der måtte være avgitt til bruk for stat eller kommune etter post 9, og sådanne stansninger eller innskrenkninger må ikke noensinne i løpet av 10 år samlet finne sted i så meget som 5 år.

Ved tidsberegningene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For overtredelse av de i nærværende post omhandlede bestemmelser erlegger selskapet en løpende mulkt, stor kr. 200 pr. dag, som vedkommende frister oversittes.

3.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som

ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes departementet med de opplysninger som er nødvendige. Hva angår leveranser fra EFTA-land vil dispensasjonsadgangen bli praktisert i samsvar med de forpliktelser som foreligger i forhold til disse land under forutsetning av full gjensidighet.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

4.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

5.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden helt eller delvis å dekke utgiftene ved å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anleggene og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege og å holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til en for øyemedet tjenlig sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Det kan også pålegges konsesjonæren etter vedkommende departements nærmere bestemmelse, helt eller delvis å bære utgiftene til vedkommende kommuners alminnelige forebyg-

gende helsetjeneste og alminnelige sosiale tiltak.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

6.

Konsesjonæren er forpliktet til ved arbeidets påbegynnelse å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige til anleggene knyttede befolkning, eller — hvis departementet måtte anse det mer hensiktsmessig og ikke vesentlig dyrere — å delta i oppføring, utbedring eller nedbetaling av permanent forsamlingslokale, f. eks. samfunns-hus.

Konsesjonæren skal stille kr. 25 000 til rådighet for almindennende virksomhet og til geistlig betjening etter Kirkedepartementets nærmere bestemmelse.

7.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene og deres familier sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

8.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige vegger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Vegger, bruer og kaier som konsesjonæren anlegger, skal kunne benyttes av almenheten medmindre departementet treffer annen bestemmelse.

9.

Konsesjonæren er forpliktet til å avgi inntil 10 pst. av den gjennomsnittlige kraftmengde, som vassfallet etter den foretatte utbygging, regulering og overføring kan frembringe med den påregnelige vassføring år om annet, til den kommune hvor kraftanlegget er beliggende, eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner, idet fordelingen bestemmes av vedkommende regjeringsdepartement. Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonæren å levere denne kraft uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anlegget for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

Konsesjonæren er forpliktet til å samarbeide med andre kraftverker når dette finnes hensiktsmessig av hensyn til den alminnelige kraftforsyning. Bestemmelse herom treffes i mangel av minnelig overenskomst av et av Kongen oppnevnt skjønn, som også fastsetter de nærmere tekniske og økonomiske vilkår for sådant samarbeid.

Konsesjonæren plikter på egen bekostning å foreta de forandringer av anlegget som måtte finnes påkrevd av hensyn til sådant samarbeid. Bestemmelse herom treffes av

departementet. Der tas ved avgjørelsen størst mulig hensyn til anleggets økonomiske forhold.

10.

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til staten av kr. 0,50 pr. nat.-hk, beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som vassfallet etter den foretatte utbygging, regulering og overføring kan frembringe med den påregnelige vassføring år om annet og en årlig avgift til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer av kr. 2 pr. nat.-hk, beregnet på samme måte.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny prøvelse.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntrer etter hvert som vannkraften tas i bruk.

Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

11.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende reguleringen, overføringen og vassfallens utbygging, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og de skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

12.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid. Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år, jfr. ervervslovens § 4, tredje ledd, og vassdragsreguleringslovens § 10, post 2, siste ledd. Reguleringen skal utnyttes til alminnelig kraftforsyning i distriktet.

Konsesjonen kan ikke overdras uten Kongens samtykke.

De utførte regulerings- og overføringsanlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall i samme vassdrag nedenfor anlegget.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

13.

Nærmere bestemmelse om betalingen av avgifter og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft skal med binden-

de virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

14.

Konsesjonæren plikter:

- 1) Å bekoste eller foreta utsetting av yngel eller settefisk av de arter, størrelse og kvalitet, og på den måte som vedkommende departementet måtte fastsette.
- 2) Med års mellomrom å bekoste fiskeribiologiske undersøkelser etter vedkommende departements bestemmelse.
- 3) Å refundere utgifter til den forsterkning av jakt- og fiskeoppsyn i anleggstiden som vedkommende departement måtte bestemme.

15.

Det neddemte areal ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye eller har over 8 cm stammediameter målt i en høyde av 25 cm over bakken. Gjenstående stubber skal ikke være over 25 cm høye. Høyden regnes vinkelrett mot bakken. Ryddingen skal være fullført senest 2 år etter første neddemming av vedkommende areal. Det foretas finrydding av hensyn til fisket på begrenset område dersom skjønnnet finner det nødvendig.

16.

Konsesjonæren plikter å avgi til Sørsjona og Utskarpen vassverk etter hvert som behovet melder seg inntil 10 l/sek., men plikter ikke å bære utgiftene ved selve uttaket.

17.

Konsesjonæren plikter å avgi det til fløtning i de berørte vassdrag nødvendige vatn etter skjønnets bestemmelse dersom ikke transporten av trevirket ordnes på annen måte.

18.

Ved damanlegget skal der tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle uten at anleggets eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anlegget eller dets benyttelse. Anleggets eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anlegget som skjer i krigsøyemed.

19.

Vasslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. En norsk statsborger som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke

påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

For så vidt vasslippingen foregår i strid med reglementet, kan konsesjonshaveren pålegges en tvangsmulkt til statskassen av inntil kr. 500 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

20.

Anleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte oppdemningshøyder og de tillatte laveste tappingsgrenser betegnes ved faste og tydelige vasstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

21.

Det påhviler anleggets eier i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelse av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Anleggenes eier skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Anleggenes eier plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plassering av stein og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Anleggenes eier plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trengs for gjennomføring av pålegg i forbin-

delse med bestemmelser i denne post. Anleggenes eier plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende arbeidsledere fornøden meddelelse.

Midlertidige hjelpeanlegg skal så vidt mulig planlegges slik at de senere kan bli til varig nytte for almenheten.

22.

Konsesjonæren plikter å treffe nødvendige tiltak for å søke å avhjelpe skader og ulemper for de interesser som måtte bli berørt ved eventuelle isvanskeligheter som oppstår på Sørfjorden som følge av avløpsvatnet fra Sjona kraftverk. Spørsmålet om — og i tilfelle hvilke — tiltak som skal treffes avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

23.

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

24.

For så vidt det måtte påhvile de konsederte eiendommer eldre panteheftelser, servitutter av vesentlig betydning, leierettigheter og lignende heftelser, plikter konsesjonæren innen to år å fjerne disse eller sørge for at de viker prioritert for de i konsesjonen pålagte forpliktelser, derunder mulkt, som måtte pålegges i henhold til denne. Heftelser av mindre betydning kan av vedkommende departement tiltales å forbli stående. Alle heftelser som etter konsesjonens tinglysning (jfr. post 27) er påført vedkommende eiendommer og gjenstander, bortfaller når disse ifølge konsesjonen overgår til staten eller innløses av denne.

Hvis forholdet ikke er brakt i orden innen den fastsatte frist, kan departementet pålegge konsesjonæren en mulkt, stor kr. 100 pr. dag, som løper inntil saken er ordnet.

25.

Ved gjentatte eller fortsatte overtredelser av post 1, 2, 9, 10, 19 og 23, kan konsesjonen trekkes tilbake i medhold av ervervslovens § 26, 2. ledd og reguleringslovens § 12 post 17.

26.

Ervervs- og reguleringskonsesjonen skal på konsesjonærens bekostning tinglyses ved hans verneting og innen de jurisdiksjoner hvor de konsederte eiendommer og anlegg m. v. er beliggende.

Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vass-

draget for hvilke reguleringene og overføringene kan medføre forpliktelser.

Departementet kan når som helst forlange at konsesjonæren sender inn kart i 2 eksemplarer over samtlige ervervede eiendommer og rettigheter, opptatt av en landmåler som departementet godkjenner og etter departementets nærmere bestemmelse.

Manøvreringsreglement

for regulering av Holmvassdraget m. v.

(Fastsatt ved kgl. res. av 12. september 1969.)

1.

a. Reguleringsgrensene er:

Vatn	Nat.vst.	Reg.grense		Oppd. m	Senkn. m	Reg.høyde m
		Øvre	Nedre			
Holmvatn	254,3	275,0	254,3	20,7	—	20,7
Nedre Fagervollvatn ...	255,5	275,0	255,5	19,5	—	19,5
Isvatn	558,0	—	534,0	—	24,0	—
Trolldalsvatn	484,0	—	454,0	—	30,0	—

Reguleringsgrensene for Holmvatn og Nedre Fagervollvatn refererer seg til Nordland fylke, Elektrisitetskontorets tegning 4148, men for Isvatn og Trolldalsvatns vedkommende til gradteigskart: Svartisen J. 15. Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vasstandsmerker som det offentlige godkjenner.

b. Overføringer:

Avløpet fra Trolldalsvatn — nedbørsfelt 17,5 km² — overføres til Nedre Fagervollvatn.

Avløpet fra vatn på kote 759 i Helgåga — nedbørsfelt 8,0 km² — overføres til Øvre Fagervollvatn.

2.

Det avgis det til den alminnelige fløtning i vassdraget nødvendige vatn dersom ikke framføringen av tømmer og trevirke ordnes på annen måte overensstemmende med overenskomst eller skjønn.

3.

Det skal ved manøvreringen has for øye at Holmvassdragets flomvassføring ikke forøkes. Så lenge de øvre fall ikke er utbygget må heller ikke lågvassføringen mellom Isvatn og Nedre Fagervollvatn forminskes til skade for andres rettigheter. For øvrig kan vasslippingen foregå etter Sjona Kraftverks behov, så lenge dette er det eneste utbygde fall i vassdraget.

4.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vasstander. Dersom det forlanges, observeres og noteres regnmengder, temperatur m. v. Av protokollen sendes ved hver måneds utgang avskrift til Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen.

Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen kan bestemme hvor damvokteren skal bo og at han skal ha telefon i sin bolig.

5.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk stastborger som godtas av vedkommende departement.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement mefører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

6.

Forandringer i dette reglement kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.